

ZÁŘÍ

Léto bylo letos opravdu rozmarné a díky deštivému závěru prázdnin nás snad ani nebude jeho konec tolik mrzet. Možná bude podzim přívětivější.

Určitě v tom smyslu, že je od září přichystáno mnoho novinek. A to nejen v kavárně, ale i v rámci galerie.

Protože jsme ještě nedávno nikdo netušil, jak se situace po prázdninách vyvine, vynechala jsem vernisáž. Zahájíme sezonu s opravdu zvuknými jmény, i když o něco méně slavnostněji. To znamená, že se září ponese v duchu skupinové výstavy. Pravda, vsadila jsem na jména, která již z naší galerie znáte, ale bez kterých by Zelený Dům nebyl tím, čím je. A to je galerie s nabídkou kvalitního umění. Najdete tu jména výtvarníků prověřených časem a také jména, která vám před pár lety vůbec nic neřekla a teď jejich nositelé vystavují v prestižních světových galeriích. Od nepaměti bylo dobrou vizitkou zajímat se o umění a obklopat se jím. Vraťme se k tomuto dobremu zvyku a pojďme si užívat krásu, kvalitní řemeslo, originalitu a v neposlední řadě i dobrou investici. Jména jako Daniela Benešová, Jiří Chadima, Václav Benedikt, ak. mal. Milan Martinec, ak. mal. Helena Hrušková - Štefková, nebo Pavlína Pecko jsou jistě dobrými lákadly. Samozřejmě vystavených děl najdete mnohem více. Prohlédnete si novinky od Ivaňy Kotýnkové, Květuše Burešové či Zuzany Muzikant Jeřábkové.

S postupným rozvolňováním jsme se dostali až ke znovuobnovení kulturních akcí. V září se můžete těšit na koncert dua Cricket and Snail manželů Carlsonových, kteří na koncertu představí své nové CD. Další měsíce pro vás připravujeme ochutnávku vín, můžete se zúčastnit keramického Master Class s Viktorem Žukem a jeho ženou Nadjou. Do konce roku můžete přijít na dvě vernisáže. Tomáš Hřivnáč zahájí výstavu v říjnu a Zdeňek Zeman v listopadu. Velikou novinkou je „Pánský klub“. Půjde o diskuzní večery na předem dané, konkrétní téma, často se zajímavými hosty.

Mnoho novinek na vás samozřejmě čeká i v kavárně tak si o nich přečtěte.

Užijte si toto číslo Galerijních Novin a v nové sezoně na shledanou. M. M.

GALERIE

„Plac di Tertre - Paris“, ak. mal. Milan Martinec, olej na plátně, 50x 50, 24.000,-

měsíčník

café

ZELENÝ DŮM

Galerie

OTEVÍRACÍ DOBA KAVÁRNY

ZMĚNA

**OTEVÍRACÍ DOBA JE
OD ÚTERÝ DO NEDĚLE**

9:00-19:00 HODIN.

GALERIE I ZAHRÁDKA KAVÁRNY

JE OTEVŘENÁ.

PŘEDPOKLÁDANÉ DATUM

ZNOVUOTEVŘENÍ JE 7. 9.

**Objednávky celých dortů i většího množství zákusků přijímáme na čísle:
777 819 157, 774 555 258**

Kontakty na galerii:

galerie@cafegaleriezelenydom.cz

+420 774 555 258

www.cafegaleriezelenydom.cz

Instagram: Cafe Galerie Zelený Dům

Café Galerie Zelený Dům

měsíčník č. 9/2021 - září

Vychází 1. 9. 2021.

Vydává Martina Machalíčková.

Adresa: Újezd nad Lesy, Třebětínská 591, 19016

IČO: 16166779, DIČ: CZ 7357020011

Příjem inzerce: galerie@cafegaleriezelenydom.cz

Grafická úprava: Betis spol. s. r. o. Tisk: Betis spol. s. r. o.,

Areál Výzkumných ústavů 9,

19011, Praha 9 - Běchovice

Náklad 4.200 ks.

Uzávěrka příštího čísla 15. 9. 2021

MK ČR E 24061

Časopis je vydáván bez dotací a jakýchkoli finančních příspěvků. Veškeré náklady spojené s přípravou, tiskem a distribucí jsou plně hrazeny Café Galerií Zelený Dům.

POZVÁNKA NA PRVNÍ KONCERT SEZONY A KŘEST NOVÉHO CD BODY NA MAPĚ NEBE

„Konečně se dá vymyslet kulturní program, který by mohl opravdu vyjít!“ To byla má první slova po začátku rozvolňování. Program na dobu minulou byl připravený a naplánovaný, ale vše se s příchodem pandemie zrušilo. Velmi opatrně jsem začala oslovovat své přátele z řad muzikantů a ostatních kumštýřů. Bála jsem se, jak dopadli. Zda profesně přežili. Manželé Carlsonovi si dali s odpovědí chvílika načas. Bylo to však tím, že se právě v tu dobu vraceli od rodiny v Americe. Cricket and Snail byla totiž jasná volba pro první společenskou akci. Pro zahájení sezony. A tak mě korespondence s nimi potěšila...

„Milá paní Martino,

uvědomili jsme si, že kvůli koronové situaci jsme neuspořádali koncert u příležitosti našeho nového CD. Natožpak jeho křest. Napadlo nás, že pokud budete pro, mohla by taková skromná minioslava proběhnout v Zeleném Domě. Třeba jen pozvednutím sklenky...“

Cricket and Snail

BODY NA MAPĚ NEBE

LUCIE A JAMES CARLSONOVI

„Vřelý dík za krásu, naději, odvalu a Lásku, které přinášíte svou hudbou.“

„Božská hudba oblak se dotýkající.“

„Pohládili jste mi duši.“

Takto posluchači popisují hudbu dua Cricket & Snail (housle a akordeon), která je okouzluje svou směsí francouzské, Klezmer, irské a vlastní hudby. Způsobem své hry tyto žánry přesahuje. Výrazné hraní Jamese a Lucie spolu s dovedně vytvořenými aranžemi inspirovalo název nového CD „Body na mapě nebe“. Body jsou vlastně jejich skladby a každá z nich vede k něčemu přesahujícímu naši realitu.

Přijďte s námi oslavit vydání tohoto nového CD „The Points on the Map of Heaven“ v krásné atmosféře kavárny a galerie Zelený Dům.

Středa 22. 9. 2021 od 19:00 hodin

Rezervace na číslech:

774 555 258, 777 819 157

Vstupné 200 Kč

Václav Benedikt „Jemnosti okrové“, olej na plátně, 65x105, 59.600,-

CO NOVÉHO V KAVÁRNĚ

I letos se mi potvrdilo to, co tvrdím už několik let. Srpen je tím nejkratším měsícem v roce. Je to dozajista tím, že máme v galerii i kavárně zavřeno a zaslouženě bychom si chtěli

všichni trochu odpočinout, nabrat síly na další sezonu a leccos pro vás vylepšit. Letos je srpen ještě o něco kratší. Pustili jsme se do zvětšení a vylepšení zázemí kavárny tak, aby bylo možné připravovat pro vás nejen skvělé dorty, poháry a vafle, ale i snídaně. Snídaně? Ve dvě hodiny odpoledne? Jistě si teď nejspíš tůkáte na čelo. Anebo již tušíte nějakou změnu. Ano, od září se mění otevírací doba Zeleného Domu a to od 9:00 hodin do 19:00 hodin. Toho, kdo jede do práce na šestou asi nepotěšíme, ale taková pozdnější snídaně, nebo brzká dopolední kávička s kamarádkou, to už stojí za úvahu. A k tomu samozřejmě v našem stylu i něco dobrého k té snídani. Od nás určitě neodejdete s prázdným kručícím žaludkem. Těšit se můžete na Bavorské koblížky, nebo pohankové vafle. Nenechte si ujít voňavé croissanty v kombinaci se šunkou a sýrem anebo s lososem. A kdo má raději něco opravdu domácího, vyzkouší zapečený croissant s ovocem jako suflé, nebo sladkou kaši s ricottou, semínky a ovocem. V kombinaci s čerstvě vymačkanou šťávou a horkou kávou je den hned veselejší. A taková víkendová snídaně, kdy se ještě v poledne nechce vstávat od stolu? Nikam nespěchat, dát si něco dobrého a klábosit s přáteli, otevřít lahvinku prosecca, nebo vína a plynule přejít do odpoledne... Je tak krásné chvíli le-

nošit a nikam nespěchat. Na procházku se dá jít i po obědě.

Ne všechny změny jsou vždy k lepšímu. Já však věřím, že toto rozšíření bude změnou příjemnou, ať už dorazíte v týdnu, nebo o víkend. Nabídku snídaní budeme postupně měnit, upravovat a vylepšovat dle vašeho zájmu. Tak se zastavte ať nám s tím pomůžete. Další novinkou je jeden z mých velmi oblíbených dortků. Je jím slavná Pavlova. Je to naprosto skvělý dezert z našlehaných bílků, smetany a čerstvého ovoce. A ještě k tomu bezlepkový. Ten si rozhodně nenechte ujít. Nakyslé ovoce se sladkým korpusem je přímo famózní. Další velmi příjemnou novinkou jistě bude zpráva o rozšíření a zastřešení naší zahrádky. To znamená, že se už nebudete muset tísnit pod slunečníkem, když přijde bouřka. A nám nebude přšet do zmrzlin. V neposlední řadě bude i víc míst k sezení.

Jak jsem na začátku zmiňovala, srpen je opravdu krátkým měsícem. A čím víc finišujeme se stavebními úpravami, tím je kratší. Snažíme se, aby vše klaplo a otevřelo se hned 1. 9. Pokud se však něco nepovede a vy najdete dveře zavřené, sledujte nás prosím na fb, Instagramu, webu anebo na vývěsní tabuli Zeleného Domu. Budeme upřesňovat, jak situace vypadá. V případě zpoždění by se nejspíš otevřelo o týden později, tzn. v úterý 7. 9. Věřte, že všichni děláme, co můžeme. A také že se na vás už těšíme.

M. M.

DORTY A BALETKY

Zde může být vaše reklama.

Je až téměř nehorázné spojovat něco tak odlišného jako dorty a baletky. Tanečnice jsou éterické bytosti, které sice jedí, ale nesmírně zdravě... Avšak minimálně jedna byla milovnicí sladkého. A také se po ní jeden neuvěřitelně dobrý dezert jmenuje. Pavlova. Určitě ho všichni znáte. Minimálně jste o něm slyšeli. Ale jak vznikl? A co s ním má společného baletka? Začněme od začátku...

Na předměstí Petrohradu se dva měsíce před plánovaným porodem v lednu 1881 narodila droboulinká holčička. Velmi dlouho nebylo jasné, zda vůbec přežije.

Jméno Pavlova dostává Anna po svém adoptivním otci, za kterého se maminka v jejích třech letech provdala.

K osmým narozeninám Anna dostala neobvyklý dárek - návštěvu baletního představení Spící krasavice v Mariinském divadle v Petrohradě. Anna od toho momentu naprosto přesně věděla, že chce být baletkou. Přemluvila maminku a ta jí přihlásila na konkurs do renomované carské baletní školy v Petrohradě. Odmítli ji pro její nízký věk a nízkou váhu. Začala se připravovat soukromě. V deseti letech to zkusila znovu a byla mezi jedenácti vybranými z šedesáti adeptek.

Jistě to bylo velmi těžké, protože pro balet neměla ty správné předpoklady. Její slabé tělo nebylo fyzicky připraveno na mnohdy akrobatické výkony. Dokonce jí hrozilo vyloučení. Učitelé si však brzy uvědomili, že má nejen talent, ale především železnou vůli a obrovskou píli. Dřela a zlepšovala se. Jeden z jejích učitelů jí poradil, aby ze svých nedostatků udělala přednosti. Aby místo fyzicky náročných figur vsadila na svůj projev, ladnost a křehkost pohybu. Poslechla a zrodila se

éterická, romantická Anna Pavlova. Okamžitě po skončení baletní škol dostala angažmá v Mariinském divadle, tam, kde se poprvé s baletem setkala. Netrvalo dlouho a prosadila se jako sólistka. Stala se přímo idolem a jako první balerína měla v divadle svůj fanklub.

Její nejnámější roli, díky níž se stala nesmrtelnou, byla Umírající labuť. Autor hudby údajně prohlásil: „Madam, díky vám jsem si uvědomil, jak skvělou hudbu jsem složil!“

Jako vůbec první začala šířit slávu baletu i za hranicemi Ruska. Vystupovala na mnoha významných evropských scénách či dokonce v Metropolitanu operu v New Yorku. Navštívila země, kde balet do té doby neviděli. Obrovský úspěch zažila v Japonsku, Indii a Mexiku. Stala se ve své době nejslavnější a nejbohatší baletkou.

Své soukromí si úzkostlivě chránila, a tak jen víme, že žila v Londýně se svým manažerem Victorem Dandré, za kterého se tajně provdala v Paříži.

Bohužel se roky neustálého cestování a vystupování v nevytopených sálech podepsaly na jejím zdraví. Na počátku roku 1931 onemocněla zánětem pohrudnice. Lékaři doporučovali okamžitou operaci, po které by však již nemohla tančit. Život bez

tance pro ni neměl smysl a tak odmítla. I přes velkou snahu lékařů Anna Pavlova 23. ledna 1931, v Haagu, pár dnů před svými padesátými narozeninami umírá.

Nejslavnější baletka nám však kromě lásky k baletu zanechala i něco jiného. Již téměř sto let se Nový Zéland a Austrálie přou o původ této dobroty a dělají si nárok na prvenství. Je to součást jejich národní hrdosti. Anna tyto země navštívila v letech 1926 a 1929. Podle badatelů však přeci jen vyhrává Nový Zéland. Šéfkuchař hotelové restaurace ve Wellingtonu připravil na počest této tanečnice dezert v podobě nadýchané baletní sukýnky, dozdobený plátky kiwi, které znázorňovali zelené růže na jejím kostýmu. O pár let později Anna vystupovala v sousední Austrálii. Bydlela v hotelu Esplanade v Perthu. I zde šéfkuchař vytvořil lehounký dezert z bílkového sněhu, který pojmenoval Pavlova, protože je stejně lehounký jako ta, co mu dala jméno.

A co že to vlastně je? Dort Pavlova je připravený téměř výhradně z vaječných bílků, které jsou velmi pomalu vyšlehané. Díky přidání octu a škrobu při zakrojení křupne jemná skořápka a uvnitř objevíte jemný bílkový sníh. Pavlova se nejtradičněji plní šlehačkou a kyselejším čerstvým ovocem. Ta s ostružinami, kterou jsme právě dojedli, je naprosto neodolatelná.

Tím zakončím povídání o baletkách a dortech a vy přijďte slavný dezert ochutnat. Je to naše další zářijová novinka.

M. M.

UMĚNÍ PRO DĚTI – BAROKO

Baroko byla doba, která mimořádně přála umění. V Čechách se to tehdy umělci jen hemžilo. A také jejich zákazníci. Umělecká díla kupovali nejen šlechtici a církve, ale i méně majetní měšťané. Patřilo k dobrému jménu nechat si zhotovit portrét svůj, nebo své manželky. A to je oproti předchozím obdobím novinka. Karel Škréta, Václav Hollar nebo Petr Brandl rozhodně neměli o práci nouzi. Stejně tak sochaři jako Matyáš Braun, nebo celá rodina Brokoffů pracovali ve dne v noci a práce neubývalo. Dnes se po těchto umělcích jmenují slavné galerie, nebo umělecké spolky.

Baroko či barok je směr, který vládl v Evropě v 17. a 18. století. Jako další z uměleckých slohů pochází z Itálie. Odtud se rozšířil po celé Evropě. Ovlivnil v podstatě všechny obory umění. Malířství, sochařství, architekturu i hudbu.

Tento sloh byl přijímán velmi opatrně. Poměrně dlouho se mělo za to, že je nesprávný a směšný. Název pochází původně z portugalštiny „pérola barroca - perla nepravidelného tvaru“ a byl v počátku posměšný. Baroko mělo cíleně působit na smysly a city člověka jako žádný jiný umělecký směr před ním. Barokní stavby a umělecká díla byla především velkolepou podívanou. Nový umělecký sloh neměl jen reprezentovat moc a bohatství církve a šlechty, ale zároveň člověka povznést a přímo uchvátit. Dokonce v této době byla daná pravidla a zásady, jak prostřednictvím umění působit na smysly člověka. Byly stanoveny zásady, jak má třeba kostel vypadat. Podle nového pojetí měl být chrám velkolepým divadlem, kde se výrazně uplatnila i hudba. Samozřejmě duchovní hudbě nejlépe vyhovoval zvuk varhan, a tak se varhany staly důležitou součástí barokního chrámu.

Architekti využívali kupolí i oken k rafinovanému přivádění světla do chrámových prostorů s cílem osvětlit prostor podobně jako na divadle. Jedním z geniálních architektů té doby je Jan Blažej Santini-Aichel. Ačkoli se narodil s vážnými tělesnými vadami a byl slabý, vyučil se kameníkem, vystudoval malířství, měl neuvěřitelné znalosti matematiky a geometrie. Santiniho stavby upoutávají pozoruhodným uspořádáním prostor, kde dává důraz na světelné efekty, které přivádí k dokonalosti. Stavby vynikají na svou dobu neuvěřitelně odvážnými technickými řešeními. Geniální český architekt pocházející z Itálie, za 23 let své práce navrhl téměř stovku staveb, které s vytříbeným stylem začlenil do okolní krajiny. Mnoho dalších se snažilo jeho práci napodobit, ale této dokonalosti nikdy nedosáhli.

Po bitvě na Bílé hoře se 30 let trvající konflikt nazývá „dobou temna“.

Přesto v této době dosáhlo české umění vysoké úrovně, a to především v malířství a architektuře. Mezi zadavatele výstavby barokních staveb, maleb a soch stále patřila církev, šlechta a panovník. Vznikají tak nejen nákladná šlechtická sídla, paláce, zámky, chrámy a kláštery, ale mění se i podoba venkova. Hojně se staví a přestavují kostelíky, kapličky, mariánské či morové sloupy a sochy.

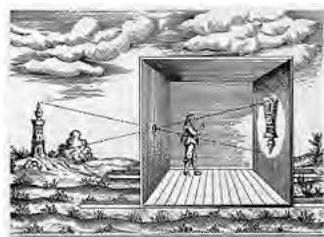

Slyšeli jste někdy jména jako Caravaggio, Rembrandt, Rubens, Jan Vermeer van Delft nebo Diego Velásquez?

Tito malíři jsou jedni z nejslavnějších představitelů barokního malířství v Evropě.

Stále nacházíme náboženské náměty, ale ve velké oblibě jsou i lovecké scénky, krajinky a nově i zátiší a portréty. A to i portréty obyčejných lidí. Jedním z nejslavnějších portrétů je samozřejmě Dívka s perlou od holandského malíře Vermeera. Byl mistrem výjevů z každodenního života a jeho obrazy vyzařují tajemnou krásu. Pracoval velmi pomalu a pečlivě, používal jasné a zářivé barvy, využíval světla a stínu. Je pravděpodobné, že používal camera

obscura, kterou dosahoval precizních kompozic a perspektivy. Co že to používal? Camera obscura je optické zařízení používané jako pomůcka malířů a předchůdce fotoaparátu. Je to světlotěsná schránka, na jejíž jedné straně je malý otvor, kterým dovnitř vchází světlo a na

protější straně vytváří převrácený obraz předmětů umístěných před tímto otvorem. Můžete si ji zhotovit například z vašeho pokoje, který úplně zatěmíte neprůsvitnou černou látkou, do které uděláte malý kulatý otvor. Tím se bude do místnosti promítat venkovní obraz.

A úkol pro měsíc září? Pečlivě si prohlédněte slavný obraz Dívka s perlou a zkuste ho namalovat. Když budete pracovat tak jako malíř barokního originálu, jistě se i váš obraz podaří. Opět ty nejlepší obrázky odměníme v kavárně tím, co si vyberete. Těším se na vaše práce.

M. M.

DANIELA BENEŠOVÁ

Jedním z výtvarníků, kteří budou v září vystavovat v Zeleném Domě je i Daniela Benešová. Mnozí si vzpomínáte na krásnou výstavu, kterou zde měla s dlouholetou kamarádkou Alenou Antonovou. Dokonce spolu studovaly ve stejném ateliéru.

Daniela je velmi milá dáma, ke které se vždy těším. Víím, že se věk u žen nemá říkat, ale Daniela je ve

svých 92 letech tak fantastická, že mohu jen závidět. Vždy upravená, elegantní a usměvavá. Do ateliéru ve třetím patře po strmých schodech chodí se mnou. A vždy se nabízí, že mi obrazy snese dolů, ať se neunavuji. Že je zvyklá. Jednoduše neuvěřitelná. Tato dáma je jednou z posledních žijících a stále tvořících žaček Emila Filly. Narodila se roku 1929 v Klatovech a dle jejích slov prožila velmi šťastné dětství. Než přišla válka, rodiče se starali, aby měli se sestrou hezký vztah k přírodě a životu. Sami byli velmi kreativní. Vyráběli dětem loutky, otec psal a ilustroval kroniku kraje. S příchodem války dolehla na rodinu emigrace mamčině sestry s celou rodinou. Opustila Československo kvůli židovskému původu manžela, Ludvíka Kantůrka, filmového producenta a přítele Hugo Haase a Jana Wericha. Babičku zatklo gestapo,

uvěznilo ve Svatobořicích a brzy po návratu zemřela. Tatínek se aktivně účastnil odboje. I přesto měla Daniela špatný politický profil a po válce se nedostala na konzervatoř, kam se hlásila pro svou lásku ke klavíru. Plně se ponořila do kreslení a v roce 1948 byla přijata na Vysokou školu uměleckoprůmyslovou v Praze. Daniela se snažila bránit totalitnímu diktátu budovatelských témat hledáním témat okrajových. I tak se však neubrnila velkému zklamání. Profesora Emila Filly, u kterého studovala, však měla velmi ráda. Stejně tak, jak říká, ji obohatil čestný rok v ateliéru Antonína Strnadela, který ji přivedl k ilustraci. Ilustrovala přes padesát převážně dětských knih, věnovala se malbě, grafice a kresbě. Vždy vše propojovala s hudbou. Její obrazy obohacují mnohé galerie a soukromé sbírky ve světě i doma. Je členkou Sdružení českých umělců grafiků Hollar, Sdružení pražských malířů a Asociace volné grafiky.

Většinou, jakmile vejdu do ateliéru, mám vybráno. U paní Benešové je výběr obrazu otázkou srdeční záležitosti. V září budou v galerii k vidění její akvarely, dva starší a jeden letošní olej. Nenechte si je ujít. M. M.

SAMOTÁŘSKÝ TULÁK ČESKOU KRAJINOU

V roce 2021 si připomínáme 155. výročí narození a 80. výročí úmrtí významného českého malíře – krajináře, symbolisty Františka Kavána.

Narodil se 10. 9. 1866 do chudé rodiny chalupníka ve Víchovské Lhotě u Jilemnice. Hluboce věřící rodiče z něj chtěli mít kněze. Ve vzpomínkách spolužáků z pražské Akademie, kde studoval v ateliéru Julia Mařáka, byl skromný, dobrosrdečný a zároveň hned od počátku „malíř školený přírodou“. Ve svých 28 letech maluje jeden ze svých největších a nejvýznamnějších obrazů s názvem „Podmrak“. Jeho mecenáš Josef Hlávka jej v roce 1900 vystaví na Exposition Universelle v Paříži, kde získává zlatou medaili. V roce 1896, kdy obraz vytvořil, se stává členem

Významná výročí

Umělecké besedy a o rok později členem SVU Mánes. Ve svých třiceti letech byl označen za „nejsilnějšího a nejmarkantnějšího talenta našeho krajinářství“.

Na rozdíl od svých spolužáků z Akademie, Slavíčka, Panušky, nebo Otakara Lebedy nikdy nevyjížděl na studijní cesty do zahraničí a po celý život se věnoval ryze českým námětům. Ačkoli celý život zůstává věrný svému stylu, samozřejmě prochází různými obdobími. Sám je nazval jako „čas mnohých životních rozporů“. Prošel obdobím „černého malování“, symbolismu, lyrického období impresionního realismu. I když se v pozdějších letech snažil pochopit modernu a pochvalně se vyjadřoval například o Fillovi, přece jen zůstává věrný svému stylu, který se označuje jako „romantický realismus“.

19. 5. 1901 je za své celoživotní dílo jmenován členem České akademie věd a umění. I přes tyto pocty zůstává skromným člověkem i umělcem a žije v ústraní na venkově. Zvrat

v jeho životě nastává úmrtím pardubického malíře profesora Šíra. Vdova Kavánovi nabídla k používání atelier po svém manželovi. Nedlouho na to došlo k seznámení a roku 1930 k uzavření sňatku s paní Pavlou. Od této doby, především díky manželce, která byla nadaná obchodním talentem, pořádá řadu významných výstav, které ho finančně zabezpečují. V roce 1937 manželé zakoupili vilu v Dolní Kalné v Podkrkonoší a mistr si zde zřídil velký atelier. Po obsazení pohraničí, kdy mu nebylo dovoleno v okolí malovat, odchází do Libuně a vilu při příležitosti 75. narozenin věnuje Dětské nemocnici v Praze na zřízení ozdravovny. Mistr českého krajinářství, malíř české přírody a venkova, básník a překladatel František Kaván, umírá 16. 12. 1941 v malé vesničce Libuň, poblíž Jičína, kde je i pohřben. Do 3.10.2021 můžete navštívit rozsáhlou výstavu tohoto malíře v hlavním prostoru Oblastní galerie Liberec. Ukáže se vám Kavánovo dílo nejen ve značně širší, ale do určité míry i v novém světle..

Zdeněk Zeman

PRAŽSKÉ VYCHÁZKY - RÁJ NA ZEMI

Dnešních „vycházek“ se ujmu sama, protože obvyklý autor vašich toulek sám odjel na dovolenou. Proto si tentokrát budete muset vystačit se mnou a s mým pražským touláním. Přiznávám, že jsem tip na tuto netradiční procházku dostala od kamenosochaře Josefa Boreckého, kterého někteří z vás znáte z galerie. Přišel do Zeleného Domu na kávu a bylo z toho velmi příjemné povídání.

Ale k procházce...

Mezi pražskou Čiklovou ulicí a železniční tratí pod Nuselským mostem se ukrývá útulná oáza klidu v podobě nádherné zahrady. Téměř nikdo o ní neví. Je to zahrada umělecká a pochlubit se může mnoha sochařskými skvosty. Ty jsou připomínkou doby, kdy zde existoval jeden z největších prvorepublikových ateliérů v Praze.

Zahrada stojí na místě bývalého ateliéru Karla Nováka, který zde svou sochařskou dílnu otevřel v roce 1924. Prostor zaplňují různé

originální altány a vstupní portály, jež mají svůj umělecký rukopis. Umělecká díla najdete téměř na každém kousku zahrady. Sochy a plastiky jsou všude. Mnoho z nich má nedozírnou hodnotu. Lze tu najít původní modely Albína Poláška, který je podepsán pod beskydskou sochou Cyrila a Metoděje či sochou Woodrowa Wilsona, která dnes stojí u pražského hlavního nádraží. Během let v jeho dílně působilo mnoho významných dobových umělců. Kromě zmiňovaného Poláška, který tu vytvářel sochu Radegasta, to byl například Ladislav Šaloun. Ten zde pracoval na pomníku Jana Husa, který dnes stojí na Staroměstském náměstí.

Novákův ateliér fungoval po několik desetiletí a postupně se stal jedním z největších v Praze. Jeho rozkvět zarazil až komunistický převrat. Ateliér působil až do roku 1952, kdy došlo ke znárodnění a částečné devastaci. Několik let ležel ladem. V roce 1958 se prostor ujal

studio Krátkého filmu a vytvořilo zde jedno ze svých pracovišť. Po přesunutí studia na Barrandov postihla zahradu katastrofa v podobě výstavby Nuselského mostu. Z části prostor se stalo staveniště a mnoho soch bylo zasypano. Dokonce část děl skončila v betonových základech mostní konstrukce. Až během rekonstrukce byla například objevena socha Svatopluka Čecha od zmíněného Šalouna.

K obnově místa došlo až po revoluci. Za obnovou stojí vlastník soukromé stavební firmy. Ten se tehdy domluvil s rodinou Karla Nováka, které byl ateliér vrácen v restituci. Zahradu převzal s tím, že místo uvede do původní podoby, podle představ jejího prvního majitele. Zahrada bývá běžně uzavřena, avšak zájemci se mohou domluvit na prohlídce. Kontakt najdete na stránkách www.umeleckazahrada.cz. Všem přeji krásnou vycházku a netradiční zážitek.

M.M.

